

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут журналістики

Кафедра видавничої справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 01 » 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія мережевої комунікації

для студентів

спеціальності 061 Журналістика

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 061.00.06 Контент-продюсування цифрових медіапроектів

Київ-2021

Розробники:

Зражевська Ніна Іванівна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор кафедри журналістики та нових медіа
Кантур Олександр Михайлович, викладач кафедри видавничої справи

Викладачі:

Зражевська Ніна Іванівна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор кафедри журналістики та нових медіа
Кантур Олександр Михайлович, викладач кафедри видавничої справи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри видавничої справи

Протокол від 31 серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри Маш Л. Г. Масімова

Робочу програму погоджено із гарантом освітньо-професійної програми з видавничої справи та редагування

31 серпня 2020 року

Гарант освітньо-професійної програми Маш Л. Г. Масімова

Робочу програму перевірено

01 вересня 2020 р.

Заступник директора Інституту журналістики

з науково-методичної та навчальної роботи О. А. Росінська

Пролонговано

на 2021/2022 н.р. підпис (ПБ), «27» 08 20 21 р., протокол № 1 Маш

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__» __ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__» __ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__» __ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	5/150	
Курс	1	
Семестр	1	
Кількість змістових модулів з розподілом	4	
Обсяг кредитів	5	
Обсяг годин, в тому числі:	150	
Аудиторні	40	
Модульний контроль	10	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	70	
Форма семестрового контролю	Іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Теорія мережевої комунікації» є ознайомлення студентів із теоретичними підходами у вивченні явищ комунікативної практики та оволодіння основними засадами побудови мережевої комунікації.

Завдання дисципліни передбачають:

- розвивати *загальні компетентності*:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК7. Здатність розробляти проекти та управляти ними;

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, що виконуються.

- розвивати *фахові компетентності*:

ФК-1. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з соціальних комунікацій, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень в інноваційній діяльності цифрових медіа.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Аналізувати та узагальнювати тенденції і робити висновки про закономірності розвитку цифрових медій;

ПРН-3. Планувати дослідження поведінки медіапросьюмерів у галузі соціальних комунікацій на замовлення;

ПРН-4. Писати рецензію на інноваційний цифровий проєкт;

ПРН-10. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з соціальних комунікацій у професійної діяльності на рівні новітніх досягнень в інноваційній діяльності цифрових медій.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторна	Модульні	
Змістовий модуль 1. Історині передумови зародження мережевої комунікації							
Тема 1. Історія виникнення та розвитку глобальної мережі Інтернет	14	2	2				10
Тема 2. Зародження мережевої комунікації. Соціальна мережа як форма комунікації в мережі Інтернет	14	2	2				10
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	30	4	4			2	20
Змістовий модуль 2. Комунікація у соціальних медіа							
Тема 3. Теорії інформаційного суспільства	14	2	2				10
Тема 4. Теорія мережевого суспільства Мануеля Кастельса	14	2	2				10
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	30	4	4			2	20
Змістовий модуль 3. Комунікативні технології							
Тема 5. Дезінформація та пропаганда у соціальних мережах	14	2	2				10
Тема 6. Медіаграмотність та медіагігієна у комунікативному процесі	14	2	2				10
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	30	4	4			2	20
Змістовий модуль 4. Типологія мережевої комунікації							
Тема 7. Мережеві комунікації у формуванні ділової та політичної етики	18	4	4				10
Тема 8. Міжнародна та міжкультурна мережева комунікація	8	4	4				
Модульний контроль	4					4	
<i>Разом</i>	30	8	8			4	10
<i>Разом за курс</i>	120	20	20			10	70
<i>Підготовка та проведення контрольних заходів</i>	30						
<i>Усього</i>	150	20	20			10	70

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Мережева комунікація як новий феномен соціальних комунікацій

Тема 1. Роль мережевих комунікацій у функціонуванні інформаційного суспільства.

Термінологічний аналіз поняття «мережева комунікація». Підходи до вивчення поняття «мережева комунікація». Філософські, психологічні, культурологічні, правничі, організаційні аспекти існування мережевої комунікації. Законодавче забезпечення розвитку інтернет-технологій. Основи інтернет-технологій в журналістці. Комунікаційні процеси в Інтернеті. Поява соціальних мереж. Людина в соціальних мережах. Робота в соціальних мережах. Інформаційна безпека. Характеристика соціальних мереж.

Тема 2. Соціальна мережа як форма комунікації в мережі Інтернет

Комунікація як засіб social media. Огляд та аналіз найпопулярніших соціальних мереж. Аудиторія інтернет-простору та соціальних медіа. Торонтська школа медіакомунікації. Медійний детермінізм. Прогнози Гарольда Інніса і Маршалла Маклюєна, Концепція «Глобального села».

Змістовий модуль 2. Історія вивчення мережевої комунікації

Тема 3. Теорії інформаційного суспільства

Поняття інформаційного суспільства. Основні напрямки дослідження інформаційного суспільства. Управління інформацією й маніпулятивні технології. Інформація й розвинений капіталізм Гербердта Шиллера. Управління інформацією й маніпулятивні технології. Публічна сфера Юргена Хабермаса. Рефлексія і відстежування. Ентоні Гідденс. Економіка доступу Джеремі Ріфкіна.

Тема 4. Теорія мережевого суспільства Мануеля Кастельса

Мережеве суспільство й інформаційна епоха. Мережеве суспільство і нові форми ідентичності. Мережеве підприємництво і нові форми стратифікації. Електронний бізнес і нова економіка. Проблеми розвитку мережевого суспільства. Нові концепції постінформаційного суспільства: життя як обробка інформації (Юваль Ной Харарі), суспільство просьюмерів (Е. Тоффлер). Суспільство споживання. Партиципаторна культура (Генрі Дженкінс). WEB 2.0. Трансмедіа.

Змістовий модуль 3. Комунікативні технології

Тема 5. Дезінформація та пропаганда у соціальних мережах

Пропаганда. Історичні витoki пропаганди та дезінформації. Специфіка пропаганди. Використання технологій пропаганди у виборчих перегонах, військових діях та соціальній сфері. Пропагандистська кампанія: мета і завдання.

Тема 6. Медіаграмотність та медіагігієна у комунікативному процесі

Роль та місце медіаграмотності у роботі журналіста. Медіагігієна при використанні соціальних мереж.

Змістовий модуль 4. Типологія мережевої комунікації

Тема 7. Мережеві комунікації у формуванні ділової та політичної етики

Соціальні мережі як засіб політичної комунікації. Ефективність використання соціальних мереж для досягнення політичних цілей. Комунікація у мережі як складова формування ділового іміджу.

Тема 8. Міжнародна та міжкультурна мережева комунікація

Міжнародна інтернет-комунікація як інструменту зовнішньополітичної діяльності держав. Вплив соціальних медіа на систему трансформації сучасних міжнародних відносин. Структурно-функціональні характеристики інтернет-комунікації на глобальному, регіональному та національному рівнях.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	2	20	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)									
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	2	50
<i>Разом</i>			55		55		55		95
Максимальна кількість балів	260								
Розрахунок коефіцієнта	Розрахунок: $240:60=4$ Студент набрав: 215 балів Оцінка: $215:4 = 53,8$ балів + 40 (макс.) на іспиті= 94 А								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання Змістовий модуль I (20 год.)

Тема 1. Роль мережевих комунікацій у функціонуванні інформаційного суспільства.

Завдання:

1. Проаналізувати історію виникнення та розвитку мережі Інтернет у одній із країн світу (за вибором студента).
2. Презентувати і публічно захистити результати дослідження.

Змістовий модуль II (20 год.)

Тема 5. Instagram як нова платформа візуальної комунікації

Завдання:

1. Створити аккаунт в соціальній мережі Instagram із довільним візуальним наповненням.
2. Презентувати і публічно захистити результати дослідження.

Змістовий модуль III (20 год.)

Тема 6. Дезінформація та пропаганда у соціальних мережах

Завдання:

1. Визначити основні російські наративи, що розповсюджуються у соціальних мережах у роки Незалежності України.
2. Розкрити основні ідеї мережевого суспільства М. Кастельса.

Змістовий модуль IV (10 год.)

Тема 7. Мережеві комунікації у формуванні ділової та політичної етики

Завдання: Аналіз сторінки політичного лідера України (на вибір студента) на предмет формування нею політичного іміджу.

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Дослідження ринку та аудиторії	1 бал
2.	Формулювання цілі	1 бал
4.	Актуальність проекту	1 бал
5.	Резюме	1 бал
6.	Реалізація проекту	1 бал
Разом		5 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється самостійно кожним студентом в електронному вигляді і прикріплюється до електронного курсу або здаються в роздрукованому вигляді.

Модульна контрольна робота проводиться після вивчення певного змістового модуля. Оцінюється за виконання завдань у формі, зазначеній викладачем робочій програмі. *Форми* модульного контролю – проведення модульних робіт, що передбачають вирішення творчих завдань, ситуативних завдань, самостійне створення проектів тощо.

Кількість модульних контрольних робіт з навчальної дисципліни – 4, виконання кожної роботи є обов'язковим.

Модульна контрольна робота № 1

Завдання:

Студент може обрати форму проведення модульного контролю.

- 1) Розробити кейс для корпоративного видання та проаналізувати основні ідеї М. Маклюєна. Результати представити у вигляді презентації завантажити в ЕНК у вигляді презентації.
- 2) Пройти відповідний курс на платформі масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus». Сертифікат про успішне завершення навчання буде зарахований як успішне проходження модульного контролю.

Модульна контрольна робота № 2-3.

Завдання:

Студент може обрати форму проведення модульного контролю.

- 1) Захист стратегії інноваційної діяльності конкретного видавництва. Результати презентувати у вигляді презентації з обов'язковим обговоренням

2) Пройти відповідний курс на платформі масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus». Сертифікат про успішне завершення навчання буде захищений як успішне проходження модульного контролю.

Модульна контрольна робота № 4.

Завдання:

Студент може обрати форму проведення модульного контролю.

1) Створення концепції просування політичного діяча за допомогою засобів соціальних мереж.

2) Пройти відповідний курс на платформі масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus». Сертифікат про успішне завершення навчання буде захищений як успішне проходження модульного контролю.

Критерії оцінювання:

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Практичне значення результатів	5 балів
2.	Презентувати основні результати роботи	5 балів
3.	Якість оформлення	5 балів
4.	Лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу	5 балів
5.	Відповідь на запитання (чіткість формулювання та відповідність запитанню)	5 балів
Разом		25 балів

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Семестровий контроль включає бали за відвідування лекцій, поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійних робіт, модульних контрольних робіт. Семестровий контроль знань студентів проводиться у формі іспиту і здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу.

6.5. Орієнтований перелік питань для семестрового контролю:

Цифрова революція та доба електронних комунікацій.

2. Феномен мультимедіа. Генеза та еволюція мультимедійних технологій.
3. Зміст поняття «мережева комунікація».
4. Моделі масової комунікації.
5. Типологія комунікативних невдач (девіацій).
6. Комунікативний аспект форм управління суспільством.
7. Передумови виникнення глобальної мережі Інтернет.

8. Соціальні аспекти використання Інтернету.
9. Комунікація як функція управління.
10. Інформаційне суспільство та культура Веб 2.0.
11. Комунікативні стратегії розвитку цифрових медіа.

12. Комунікації в соціальних мережах.
13. Цифрові медіа та виклики сучасної освіти.
14. Особливості внутрішніх комунікацій в організаціях.
15. Види комунікацій в організаціях.
16. Форми ділової комунікації в організаціях.
17. Особливості маркетингових комунікацій.
18. PR як комунікаційна діяльність.
19. Конвергентна журналістика.
20. Партисипаторна культура.
21. Програми для миттєвого обміну повідомленнями.
22. Розвиток інтернету в Україні.
23. Зміст поняття «просьюмеризм».
24. Зміст поняття «домен».
25. Зміст поняття «протокол».
26. Зміст поняття «соціальна мережа».
27. Зміст поняття «сингулярність».
28. Галактика Гутенберга.
29. Термін «інформаціональне суспільство».
30. Основні функції соціальних мереж.
31. Тематичні соціальні мережі у світі.
32. Найпопулярніші соціальні мережі у світі.
33. Найпопулярніші соціальні мережі в Україні.
34. Маніпуляції та конфлікти в комунікації.
35. Зміст поняття «дезінформація».
36. Культура публічної комунікації.
37. Кризові комунікації.
38. Характер дезінформації у соціальних мережах.
39. SMM-технології.
40. Способи встановлення зворотного зв'язку з аудиторією.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Вальорска М., Агнешка. Діпфейк та дезінформація : практичний посібник / А. Вальорска М. ; перекладач В. Олійник. - Центр Вільної Преси, 2020. - 56 с.
2. Досенко, Анжеліка; Погребняк, Інга. *Інтернет-журналістика: комунікативні маркери* Київ: Видавництво "Центр учбової літератури", 2020. 184 с.
3. Почепцов, Георгій Георгійович. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології ХХІ століття / Г. Г. Почепцов ; пер. Т. Гуменюк. - Києво-Могилянська академія, 2017. - 257 с. ; [1] с.
4. Шмідт, Ерік. Google. Як працює Google / Е. Шмідт, Дж. Розенберг, за участі А. Ігла ; з передмовою Л. Пейджа. - КМ-БУКС, 2018. - 304 с.
5. Холод, Олександр Михайлович. Комунікаційні технології : підручник / О. М. Холод. - Центр учбової літератури, 2018. - 211 с.

Режим доступу:

http://elib.kubg.edu.ua/4559/1/Holod_O_M_Komunik_tehnologii_c_213.pdf

Додаткова:

1. Кросмедіа: контент, технології, перспективи : монографії / В. В. Різун, В. Е. Шевченко, Л. П. Федорчук ; за заг. ред. В. Е. Шевченко. - ВПЦ "Київський університет", 2018. - 319 с.
2. Дубова С. В. Комунікативні стратегії установи : методичні рекомендації до вивчення дисципліни / С. В. Дубова. - Центр учбової літератури, 2017. - 55 с.

7. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія мережевої комунікації»

Разом: 150 год., лекції – 20 год., семінарські заняття – 20 год.,
самостійна робота – 70 год., МКР – 10 год., семестровий контроль – іспит

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Мережева комунікація як новий феномен соціальних комунікацій		Комунікація у соціальних медіа		Комунікативні технології		Типологія мережевої комунікації	
Кількість балів за модуль	55 б.		55 б.		55 б.		95 б.	
Лекції	Тема 1. Роль мережевих комунікацій у функціонуванні інформаційного суспільства	Тема 2. Соціальна мережа як форма комунікації в мережі Інтернет	Тема 3. Instagram як нова платформа візуальної комунікації	Тема 4. Подкасти як нова форма взаємодії у медіа	Тема 5. Дезінформація та пропаганда у соціальних мережах	Тема 6. Медіаграмотність та медіагігієна у комунікативному процесі	Тема 7. Мережеві комунікації у формуванні ділової та політичної етики	Тема 8. Міжнародна та міжкультурна мережева комунікація
Бали за відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	2	2
Семінарські заняття	10	10	10	10	10	10	20	20
Бали за відвідування семінарів	1	1	1	1	1	1	2	2
Самостійна робота	5 б.		5 б.		5 б.		5 б.	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 б.)		Модульна контрольна робота № 2 (25 б.)		Модульна контрольна робота № 3 (25 б.)		Модульна контрольна робота № 4, (25 б.)	
Підсумковий контроль	Усього балів 240, коефіцієнт 4 + Іспит (40 б.)							